

Punkt 8.

Orientering om Praksisundersøgelse 225-timersreglen

2017-045114

Beskæftigelsesudvalget fremsender til byrådets orientering Praksisundersøgelse om 225-timersreglen.

Beslutning:

Anbefalet mhp. oversendelse til byrådets orientering.

Sagsbeskrivelse

I november 2015 indgik regeringen og Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det konservative Folkeparti en aftale om "Et kontanthjælpssystem, hvor det kan betale sig at arbejde – Jobreform fase 1". Aftalen omfattede en række forslag herunder indførelsen af det skærpede rådighedskrav. Reglerne om det skærpede rådighedskrav kaldes også 225-timersreglen. Reglen fastslår at borgere på kontanthjælp, uddannelseshjælp og integrationsydelse skal kunne dokumentere 225 timers ordinær beskæftigelse inden for en periode på 12 måneder, for at kunne opretholde den fulde forsørgelsesydelse.

Der er tale om et komplekst regelsæt, som har vist sig meget vanskelig at administrere. - Uanset tilkøbte it-tekniske løsninger, er beregningen af den periode, hvori borgerne skal optjene 225 timers ordinært arbejde meget vanskelig. Ankestyrelsen har på et høringsmøde om praksisundersøgelsen varslet flere retningsgivende principafgørelser, idet styrelsen er blevet opmærksom på, at det er nødvendigt for at understøtte en korrekt administration af reglerne.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at Beskæftigelsesministeriet ville anmode Ankestyrelsen om at gennemføre en praksisundersøgelse i 2017/2018 af kommunernes administration af 225-timersreglen.

Ankestyrelsen har i juni 2018, som følge heraf fremlagt resultatet af en undersøgelse om kommuners praksis på 225-timersreglen, som trådte i kraft med virkning fra 1. oktober 2016.

Undersøgelsen viser at kommunerne i langt de fleste sager foretager en korrekt vurdering og følger reglerne på området.

Undersøgelsen har især ført til nedenstående konklusioner:

- Kommunerne kommer i de fleste tilfælde frem til den rigtige vurdering af, om en borger skal være undtaget fra 225-timersreglen eller ej
- Kommunerne kan blive bedre til at oplyse sagerne, så de løbende kan vurdere borgernes arbejdsevne i forhold til, hvorvidt der er grundlag for at undtage dem fra 225-timersreglen
- Kommunerne har ret svært ved at administrere reglerne om muligheden for forlængelse af den periode, hvor borgere skal kunne dokumentere de 225 timers ordinære arbejde
- Kommunerne er generelt ikke i tvivl om vurderingen af, hvorvidt borgerens arbejdstimer er ordinære og ustøttet, hvilket er en forudsætning for, at timerne kan indgå i opgørelsen af de 225 timer.

Ankestyrelsen er foruden klageinstans, også praksiskoordinerende myndighed på social- og beskæftigelsesområdet.

I undersøgelsen indgår 78 sager om undtagelsesbestemmelserne, 29 sager om forlængelse af optjeningsperioden samt 10 sager om ordinært og ustøttet arbejde.

11 kommuner har deltaget i praksisundersøgelsen: København, Brøndby, Silkeborg, Guldborgsund, Norddjurs, Fredericia, Sønderborg, Ishøj, Kerteminde, Struer og Aalborg. Kommunerne er udvalgt efter 4 kriterier:

- Andel borgere undtaget fra 225 timersreglen
- Andel af kontanthjælpsmodtagere, der er sat ned i ydelse
- Kommunernes størrelse
- Geografisk spredning

I henhold til §79a i Retssikkerhedsloven, skal kommunalbestyrelsen behandle Ankestyrelsens praksisundersøgelse på et møde, når kommunen har deltaget i undersøgelsen.

225-timersreglen

Hvis en borger har modtaget kontanthjælp, uddannelseshjælp eller integrationsydelse i en periode på sammenlagt 1 år inden for 3 år, skal borgeren kunne dokumentere sammenlagt 225 timers ordinært og

ustøttet arbejde inden for de seneste 12 kalendermåneder. Hvis hjælpsmodtageren ikke kan dokumentere mindst 225 arbejdstimer inden for de seneste 12 kalendermåneder, anses vedkommende for ikke at udnytte sine arbejdsmuligheder. Det har konsekvens for ydelsen, som kan blive nedsat eller bortfalde helt.

Personer, hvis arbejdsevne er så begrænset, at de ikke kan opnå beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked, kan undtages fra 225-timersreglen.

Perioden på de 12 måneder – optjeningsperioden kan forlænges med de perioder, hvor borgeren fx har haft dokumenteret sygdom eller deltaget i en uddannelse, hvor der ikke samtidig er krav om rådighed for arbejdsmarkedet. Perioder hvor borgeren har været undtaget fra 225-timersreglen forlænger ligeledes optjeningsperioden.

Når hjælpen til en ægtefælle eller en ugift person er nedsat eller bortfaldet, kan vedkommende først opnå ret til fuld hjælp igen, når vedkommende har optjent 225 timers ordinært og ustøttet arbejde. Alle timerne skal ligge efter bortfaldsdatoen, som er det tidspunkt, hvor hjælpen er blevet nedsat eller bortfaldet.

I Aalborg er der i sep. 2018 5641 borgere omfattet af 225-timersreglen. Heraf er 51% af borgerne undtaget for 225-timersreglen, idet det vurderes, at deres arbejdsevne er så begrænset, at borgerne ikke kan opnå beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked.

Siden reglen trådte i kraft og frem til dags dato har Aalborg Kommune truffet afgørelse om bortfald eller nedsættelse af ydelsen i 974 sager.

Praksisundersøgelsens resultater og anbefalinger

I undersøgelsen belyses tre områder i administrationen af regelsættet:

1. Kommunernes administration af undtagelsesbestemmelserne
2. Kommunernes administration af mulighederne for forlængelse af optjeningsperioden pga. sygdom og uddannelse
3. Kommunernes vurdering af hvorvidt der er tale om ordinært og ustøttet arbejde i opgørelsen af de 225 timer

Ad 1. Sager om undtagelse fra 225-timers reglen

Ankestyrelsen har behandlet 78 sager. Der er tale om sager hvor borger har været omfattet såvel som undtaget for reglen. I 55 af sagerne er Ankestyrelsen enig i kommunernes vurdering. I 7 sager skønnes vurderingen at være forkert, og i 16 sager har det ikke været muligt for Ankestyrelsen at vurdere, hvorvidt kommunens vurdering er korrekt eller ej grundet manglende oplysningsgrundlag.

Ankestyrelsen anbefaler på baggrund af undersøgelsen:

- at kommunerne foretager en løbende vurdering af, om borgerne bør være undtaget eller ej fra 225 timersreglen
- at kommunerne oplyser sagerne tilstrækkeligt til at der løbende kan laves en vurdering af borgerens aktuelle arbejdsevne
- at kommunerne er opmærksomme på, om sygdommen har en sådan karakter, at borgeren skal undtages, eller hvorvidt optjeningsperioden blot skal forlænges

Ad 2. Sager om forlængelse af optjeningsperioden

Ankestyrelsen har behandlet 29 sager om forlængelse af optjeningsperioden. I 20 af 21 sager som omhandler sygdom vurderes der at være tilstrækkelig dokumentation for den sygdom der har ført til

forlængelsen af optjeningsperioden. Til gengæld vurderes det at i 9 ud af de 16 sager, hvor kommunen har truffet afgørelse om nedsættelse af bortfald af hjælpen er optjeningsperioden ikke beregnet korrekt.

Undersøgelsen viser således, at kommunerne har væsentlige udfordringer med at foretage forlængelsen af optjeningsperioden korrekt. Ankestyrelsen peger på, at det kan skyldes, at Ankestyrelsen først i juni 2018 har behandlet reglerne om forlængelse af optjeningsperioden i en principafgørelse, og derfor ikke tidligere har offentliggjort praksis som kan vejlede kommunerne.

Ankestyrelsen anbefaler på baggrund af undersøgelsen,:

- at kommunerne løbende følger op på, om borgerne har haft perioder med sygdom eller uddannelse som optjeningsperioden skal forlænges med.
- at kommunerne er opmærksomme på, at optjeningsperioden forlænges med antallet af dage, hvor borgeren har været omfattet af en af forlængelsesgrundene.
- at kommunerne er opmærksomme på at anvende den korrekte hjemmel til forlængelse.

Ad 3. Sager om ordinært og ustøttet arbejde

Der er gennemgået 10 sager, og det vurderes, at kommunernes vurdering af om der er tale om ordinært ustøttet arbejde i opgørelsen af de 225 timers arbejde i samtlige sager er korrekt. Ankestyrelsen har ikke modtaget sager, hvor der er truffet afgørelse om nedsættelse eller bortfald af hjælpen på baggrund af en vurdering af, at der ikke er tale om ordinært og ustøttet arbejde. Undersøgelsen viser derfor ikke noget om kommunernes administration af sagerne.

Ankestyrelsen anbefaler på baggrund af undersøgelsen:

- at kommunerne er opmærksomme på at undersøge arbejdet nærmere i sager, hvor der er begrundet tvivl om, hvorvidt der er tale om omgåelse af 225 timersreglen. Hvis der ikke er konkret grund til tvivl om arbejdets karakter som ordinært og ustøttet, er det tilstrækkeligt at kommunerne blot konstaterer, om borgeren opfylder 225 timersreglen eller ej.

Ankestyrelsens vurdering af de sager Aalborg kommune har deltaget med og Familie- og Beskæftigelsesforvaltningens opfølgning herpå

Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen har deltaget med 15 sager. Heraf blev 12 sager behandlet ift. regler om undtagelse og 3 sager behandlet ift. forlængelsesreglerne.

Ankestyrelsen var enig i Familie- og Beskæftigelsesforvaltningens vurdering i 8 ud af de 12 sager om undtagelse. I 3 af sagerne vurderes oplysningsgrundlaget ikke tilstrækkeligt, og i en enkelt sag var Ankestyrelsen ikke enig i fortolkningen af, hvornår man kan være undtaget.

Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen bemærker dertil, at i de tre sager, hvor oplysningsgrundlaget ikke blev skønnet tilstrækkeligt, er der tale om sager, hvor der i en enkelt sag mangler lægelige oplysninger og i de øvrige to sager mangler en vurdering af oplysningerne i sagerne.

Når det gælder de 3 sager om forlængelsesreglerne vurderede Ankestyrelsen, at Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen havde beregnet forlængelsesperioden korrekt i 1 sag og forkert i 2 sager. Sagerne er gennemgået, og det skal bemærkes, at årsagen til den forkerte beregning i de 2 sager, skal ses i lyset af en systemfejl i det IT modul, som Aalborg kommune blandt flere kommuner, tilkøbte i forbindelse med 225 timers reglens ikrafttræden.

IT leverandøren har rettet fejlen i systemet med virkning fra sommeren 2018. Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen har udarbejdet en plan for genopretning i forbindelse med de sager, hvor der kan være sket fejl i beregningen før sommeren 2018.

Ankestyrelsens anbefalinger formidles videre til relevante enheder via de faglige koordinatore i Job- og Ydelsesafdelingen. Endvidere er der planlagt undervisning om 225-timersreglen, hvor praksisundersøgelsen og anbefalingerne vil blive implementeret.

Bilag:

praksisundersøgelse om 225-timersreglen